GAZETA KRAKOWSKA

Nro 24.

Z KRAKOWA DNIA 22 MARCA 1826 ROKU WE ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 13 Marca.

J. C. M. Arcyxiążę Austryiacki Ferdynand d'Este przybył dnia wczorayszego po południu do tuteyszey stolicy, i stanął w Zamku Królewskim. (Dnia 18 b. m. przeiechał iuż przez Kraków na powrot do Wiednia.)

Dyrekcyia Główna
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

W odwołaniu się do odezwy z dnia 15 Grudnia r. z. do Nru 125 w Gazecie Warszawskiey Nro 204 umieszczoney, uwiadomiaiącey właścicieli Dóbr Ziemskich o ustanowieniu Dyrekcyi Szczegółowey w Okręgu Woiewodztwa Mazowieckiego, Dyrekcyia Główna zawiadomia na teraz wszystkich właścicieli Dóbr Ziemskich, iako też wierzycieli, niemniey wszystkich interessowanych:

1. Iż gdy Dyrekcyie Szczegółowe we wszystkich ośmiu Woiewództwach iuż zainstallowane zostały, w moc tedy Art: 49 Prawa Seymowego, wszelkie Akta i podania Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego dotyczące się, nie do Dyrekcyi Główney, lecz wprost do Dyrekcyy Szczegółowych właściwego Woiewództwa podawane bydź maią. Dyrekcyie albowiem Szczegółowe, podług przepisów Tytułu 3 Prawa Seymowego, obowiązane są do zadecydowania wszelkich podań i przełożeń, niemniey do rozbioru Aktów przystąpienia i uskutecznienia wszelkich rzeczonym Tytułem Prawa obiętych czynności, i wtenczas tylko, gdyby strona na decyzyi Dyrekcyi Szczegółowey poprzestać niechciała, służy iey prawo odwołania się w drodze rekursu do Dyrekcyi Główney, i odwołanie to z wyłuszczeniem motiwów Dyrekcyi Szczegółowey złożone, taż Dyrekcyia do zadecydowania Dyrekcyi Główney wraz z Aktami przedstawi.

2. Odezwą Prezesa Dyrekcyi Główney z dnia 23 Lipca pod Nrem 6, oraz z dnia 1 Października 1825 r. pod Nrem 3, oświadczonem zostało przystępuiącym do Towarzystwa Kredytowego, iż ci z nich, którzy przed dniem 1szym Listopada 1825 przystąpią, z niezawodną pewnością na to rachować mogą, iż Listy Zastawne przy ścisłem zastósowaniu się do przepisów prawa, iuż na termin Czerwcowy 1826 r. wygotowane mieć będą; ci zaś, którzy po dniu 1 Listopada 1825 r. przystąpią, mieć ie o tyle tylko na

rzeczony termin będą, o ile możność działań Dyrekcyi, i konieczność wystawienia tychże Listów, dla zgłaszaiących się przed dniem 1 Listopada 1825 r. oraz dla Skarbu dozwoli. — Dyrekcyia Główna w uiszczeniu zapewnienia powyższego awiadomia wszystkich, którzy do dnia 1go Stycznia 1826 r. przystąpili, że skoro z swey strony przepisów Prawa Seymowego dopełnią w tym sposobie, iżby upłynienie terminu do oświadczenia się wierzycielom Art: 44 tegoż Prawa oznaczonego, naypóźniey z dniem 15 Kwietnia r. b. nastąpiło, niemniey gdy opłata na wystawienie Listów Zastawnych Art: 29 Prawa oznaczona, przez przystępuiących Dyrekcyi Szczegółowey złożoną zostanie, i taż Dyrekcyia Akta Dóbr Stowarzyszeniu się poddanych, tak uzupełnione znaydzie, iż w dopełnieniu Art: 62 Rapport Dyrekcyi Główney przed dniem ostatnim Kwietnia roku bieżącego złożyć będzie w stanie, wówczas z niezawodną pewnością każdy ze Stowarzyszonych, któren przed dniem 1 Stycznia r. b. do Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego przystąpił, na to rachować może, iż Listy Zastawne na termin Czerwcowy r. b. wygotowane mieć będzie. Wzywą zatem Dyrekcyia Główna każdego wyż wymienionych Stowarzyszonych, aby całey usilności dołożył, i przepisom Prawa Seymowego z swey strony przed terminem wyż wzmiankowanym zadość uczynił, inaczey sam sobie przypisać zechce, iż ieśli opóźni się z dopełnieniem przepisów Prawa, Listów Zastawnych na termin Czerwcowy r. b. nie uzyska.

3. Również zawiadomia Dyrekcyia Główna wszystkich właścicieli Dóbr Ziemskich, którzy po dniu 1 Stycznia 1826 r. do Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego przystąpili, lub też przystąpią ieszcze, aż do dnia 1 Lipca 1826 r., iż skoro z swey strony, wcześnie przepisy Prawa Seymowego ściśle dopełnią; z niezawodną pewnością na to rachować mogą, że na termin Grudniowy 1826 roku Listy Zastawne wygotowane mieć będą, ci nakoniec, ktorzy po dniu 1 Lipca 1826 r. aż do dnia 1 Stycznia 1827 r. akt przystąpienia zeznaią, i przepisy Prawa Seymowego z swey strony ściśle dopełnią, mieć będą wygotowane Listy Zastawne na termin Czerwcowy 1827 r. i tak następnie co pół roku aż do dnia 12 Czerwca 1833 r., po ktorym to terminie nikt iuż więcey do Towarzystwa przyiętym nie zostanie; przyczem zwraca Dyrekcyia Główna uwagę tak właścili Dóbr Ziemskich, ktorzyby do Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego przystąpić sobie życzyli, iako też wierzycieli, którzyby w moc przepisu Artykułów Prawa 15. 73. 74. 75 dłużników swych do weyścia do Stowarzyszenia się pociągnąć chcieli, iż podług przepisu Art: 203 wszelkie Akta przed Xięgami wieczystemi zeznawane, niemniey wszelki wyciągi z tychże Xiąg, tudzież poświadczenie Kass Obwodowych, zgoła wszystkie extrakty, świadectwa i dowody bez żadnych opłat dopełnionemi będą; po dniu zaś 1 Stycznia 1827 r. opłaty tak stępla, iako i inne przepisami wskazane, mieysce mieć będą; każdy zatem, którenby z dobrodzieystwa powyższego prawa użytkować sobie życzył, przyśpieszyć winien działania swe przed dniem 1 Stycznia 1827 r., w przeciwnym bowiem przypadku wszystkie opłaty na przepisach oparte po dniu rzeczonym ponosić będzie obowiązany. Nakoniec

4. Nadmienia ieszcze Dyrekcyia Główna, iż Dyrekcyie Szczegółowe skoro odbiorą od Dyrekcyi Główney Listy Zastawne, naznaczać będą, w stosunku do przepisu Art: 65 Prawa Seymowego, termina iednomiesię-

czne właścicieli Dóbr i wierzycielom do stawienia się wraz z dowodami należności ich poświadczaiącemi, za nadeyściem zaś terminu postępować będą podług przepisu Art: 66. 67. 68 tegoż prawa; kiedy iednak Listy Zastawne, w pewney części, przed terminem Czerwcowym r. b. wygotowane iuż będą, tedy ci właściciele, którzy przepisy Prawa Seymowego dopełnią tak wcześnie, że iuż w miesiącu Marcu r. b. Akta ich Dóbr dotyczące się przez Dyrekcyie Szczegółowe Dyrekcyi Główney do stanowczey decyzyi nadesłanemi zostaną, a do odebrania Listów Zastawnych, w stosunku do Art: 70 i 71, bądź sami właściciele Dóbr prawo maiąc, po odebranie ich zgłoszą się, bądź też tam gdzie w stosunku do Art: 66 wierzyciele tylko odebrać Listy Zastawne mogąc, ciż wspólnie z właścicielami Dóbr zgodnie do odebrania tychże Listów stawią się wraz z dowodami należność ich poświadczaiącemi, tacy wcześniey ieszcze, iak w terminie Czerwcowym, bo iuż w miesiącu Kwietniu i Maiu r. b. Listy Zastawne wydawane sobie mieć będą mogli.

W Warszawie d. 28 Lutego 1826 r.

Radca Stanu, Prezes:
Kalinowsk.
Zastępca Pisarza: *Drewnowski.*

Z Petersburga d. 16 Lutego d. K.
(Z Kuryiera Litewskiego.)

Przez Naywyższy Ukaz dnia 30go Stycznia, na zaświadczenie Jego Cesarzewiczowskiey Mości Cesarzewicza i Wielkiego Xięcia Konstantego, w nagrodę odznaczaiącey się gorliwości i czynności w obowiązkach służby, i ze względu, że w randze teraźnieyszey zostaie od d. 26go Sierpnia 1813 roku, Gubernator cywilny Wołyński, Radca Stanu Andrzeykowicz, nayłaskawiey mianowany Rzeczywistym Radcą Stanu.

Naywyższy Reskrypt Jego Cesarskiey Mości do P. Rzeczywistego Radcy Taynego 1szey klassy Xiążęcia Łopuchina.

Xiążę Piotrze Wasilewiczu! Przy pierwszem obeyrzeniu rożnych wydziałów rządów Państwa, zwróciwszy szczególną uwagę na ułożonie oyczystych praw naszych, dostrzegłem, że prace, od dawnych lat w tym wydziale przedsięwzięte, były wielokrotnie przerywane, i dla tego dotąd nie stanęły u swoiego kresu. Pragnąc, ile można, naylepiey zapewnić rychłe ich dokonanie, uznałem rzeczą potrzebną wziąść ie pod bezpośrednią Mą władzę. Dla tego rozkazałem, w własney Moiey Kancellaryi zrobić osobny ich oddział. Urzędnicy Kommissyi praw, częścią weydą do składu tego oddziału, częścią inne otrzymaią przeznaczenie, służbie ich i zdolnościom odpowiednie. Umięszczenie tego oddziału będzie w tym samym domu, który dotąd przez Kommissyią był zaymowany. Summy iey ekonomiczne przeydą pod zawiadomienie Ministeryum skarbu.

Wam więcey, a niżeli komukolwiek, znaioma iest zupełna ważność dobrego i ustalonego prawodawstwa. O naczelnem kierowaniu przez Was, Kommissyią praw, ze zdania sprawy, przez Was Mi przedstawioney, i z ustnych waszych opowiadań, z zadowoleniem postrzegłem, iak szczerem pragnieniem i gorliwością odznaczaiącą się przykładaliście się do tego dzieła. Pewny iestem, że i w teraźnieyszem iego urządzeniu, doświadczenia wasze i wiadomości w rzeczach Państwa, przez ciąg wieloletniey służby waszey w różnych wydziałach nabyte, będą pożyteczną i zawsze wierną Mi pomocą.

Zostaie ku Wam zawsze życzliwy.

Na autentyku własną Jego Cesarskiey Mości ręką napisano: MIKOŁAY.
Petersburg d. 31 Stycznia 1826 roku.

Z Paryża d. 6 Marca.

Izba Deputowanych odesłała do rządu prośbę nieiakiego Michelet o 147,211 Fr. za dostawy dla woyska w r. 1812 w Litwie. Ciągle podawane są tey Izbie przełożenia przeciw proiektowi do ustawy o pierworodzeństwie. ,Naywyraźniey oświadcza się przeciw niemu tuteyszy 6ty okrąg. Chwali podział wielkich dóbr lennych, iako drogie przez rewolucyią nabyte i przez dwóch Królów zatwierdzone prawo, i odwołuie się szczególniey do oświadozenia Karola X. za powrotem do Francyi: iż żadne więcey nie zaydą odmiany, iak żeby Francuz bardziey lubił żyć w swoim kraiu. Mocniey daleko iednak napisana iest prośba kilkunastu oyców w Sedanie. Nazywaią oni wzmiankowany proiekt przeciwny religii i moralności, niszczący oycowską i dziecinną miłość, niezgodny z Monarchiią i nadwerężaiący konstytucyią. Dziennik Paryzki uważa atoli ten krzyk niepotrzebnym, ponieważ zostawione iest oycom prawo do rozrządzenia swoiemi maiątkami. Zresztą niewidać iaką Ministrowie odnieśliby korzyść z tego środka, przeciwnie bowiem zostaliby w swey władzy ograniczonemi, gdyby się po prowincyiach potworzyły potężne i niepodległe klassy.

Słychać, iż Xżę Chartres (syn Xcia Ornu) znaydować się będzie na koronacyi Cesarza Mikołaia.

Król rozkazał Biskupowi w Montauban wypłacić 5000 Fr. ażeby mu podał sposobność do czynienia więcey dzieł miłości chrześciiańskiey. Okazuie on ią teraz szczególniey dla zniszczonych przez powódź w departamentach Tarny i Garonny mieszkańców, dla których Ministrowie początkowo przekazane 6000 Fr. ieszcze 12,000 pomnożyli.

Od zaczęcia Jubileuszu bywa Delfinowa codziennie w Kościele Panny Maryi i obchodzi przed katedrą założone stacyie. Poźniey odbywać będzie takież nabożeństwo w innych kościołach. Obecność iey służy ludowi za przykład pobożności.

Prawnik Perset wydał pismo o prawie pierworodzeństwa, w którem zbiia szczególniey przywiedzione przez Wielkiego Pieczętarza powody do nowey tey ustawy i mieni ią bydź zgubną dla społeczności, ponieważ rodzi niezgodę i nienawiść pomiędzy członkami rodzin, ponieważ niszczy rolnictwo, które podniosło się znacznie od podziału wielkich dóbr, ponieważ, słowem, sprzeciwia się prawu natury i cywilnemu, tudzież świętey zasadzie konstytucyi, i okazuie zamiar Ministrów przemienienia znowu naszey konstytucyi na dawną i niestósowną gotycką.

Vicehrabia Lodois de Marcellus mianowany iest Posłem naszem w Luce.

W Dzienniku Sporów z d. 4 b. m. czytamy następuiące uwagi: „ Wzrok Europy towarzyszy Xciu Wellington do Dworu Cesarza Rossyi, gdzie przybędzie otoczony orszakiem zręcznych mężów, pomiędzy któremi kilkunastu zdaie nam się znaydować zdatnieyszemi do układów dyplomatycznych, niżeli figurowania przy uroczystościach Dworskich. Jnne ieszcze okoliczności wspieraią powszechne mniemanie, iż w Petersburgu rozpoczęte zostaną stanowcze układy względem spraw Turcyi. Udanie się tam z strony naszey Xcia Raguzy, pozostanie P. Lebzeltern (Ambassadora Austryiackiego,) spieszny tamże z Wiednia powrót taynego Rossyyskiego Radcy, P. Ribeaupierre, który przez Austryią względami obsypany został, i nakoniec okry-

wiący Europeyskie drogi z rozwożeniem pism Rossyyskich, zacząwszy od strzelców polowych aż do Xiążąt gońcy, wszystko zapowiada ruch w polityce Gabinetów. Jakież maią taiemnice? Znayduiąże się takie, któreby uyść mogły ciekawości narodów? Zawarte w r. 1814 w Chaumont przymierze, istnieie ieszcze w zupełney mocy. Pięć wielkich Mocarstw obowiązały się tym traktatem do przedsiebrania wspólnie środków, dla zachowania Europy od rewolucyynych poruszeń; obowiązały się, niemniey w obiaśniaiącym ten traktat artykule, udzielania sobie nawzaiem myśli względem utrzymania spokoyności w Europie. Maż bydź prawdą, że Cesarz Mikołay obok zapowiedzenia ukarania spiskowych d. 14 (26) Grudnia obiawił oraz, iż przychylaiąc się do iednozgodnego życzenia, położyć chce koniec gnębieniom, które Turcy nietylko na Greków, ale i na poddanych wszystkich chrześciiańskich Mocarstw rozciągaią? Maż bydź prawdą, że woyska Rossyyskie wniydą do Multan i Wołoszczyzny, które Xięztwa wedle traktatów Kainardskiego i Bukarestskiego pod szczególnieyszą zostaią opieką Rossyi? Maż bydź prawdą, że zamiarem poselstwa Angielskiego iest odwrócenie tego śmiertelnego ciosu od Turcyi, i proponowania innego, z utrzymaniem równowagi tego Mocarstwa zgodnego środka, a przecież w imieniu ludzkości narodowi Greckiemu niepodległość zapewniaiącego? Nie wchodząc w rozbior tych pytań, czekać będziemy wypadku, iaki teraźnieysze okoliczności zrządzą.„

Izba handlowa w Marselii zapewniła rocznie dla katolickiego Kościoła w Jerozolimie 2000 Fr. (Katolicki ten zakład iest nietylko dla katolickich Pielgrzymów, ale i ewanielickich podróżnych, odwiedzaiących Jeruzalem, bardzo użyteczny.)

Znayduie się tu teraz bogaty Kupiec Hiszpański, zakupuiący Meble dla swoiego Monarchy.

Dziennik Gwiazda zawiera doniesienie: że P. Stratford Canning w swey podroży do Stambułu wezwał Grecyią, aby wyspy, Morea i ląd stały wysłały do niego po dwóch deputowanych pod prezydencyią Maurokordato dla naradzenia się nad ugodą.

Z Madrytu d. 25 Lut go.

Dnia 19 b. m. stawił się przed Królem cudzoziemiec i doniosł mu, iż Mina znayduie się w Hiszpanii. J. K. M. rozkazał zaraz zawołać Ministra policyi Recacho, lecz ten złożył niezawodne dowody, iż Mina znayduie się ieszcze w Anglii, a chociażby nawet do Hiszpanii wylądował, wiadomość o tem niemogłaby ieszcze nadeyść do Madrytu. Wszelako trzeba mieć gotowość do odparcia napaści konstytucyionistow.

Mimo naywiększey czynności naszey policyi rozrzucane tu iednak ciągle są buntownicze odezwy, ktore kończą się: "Niech żyie Karol V! niech żyie Inkwizycyia! niech żyie Rada stanu!„ Krol zabronić miał rozkazem swoim Ministrom udzielania Radzie stanu spraw ważnych. Władza ta, ktora ciągle sprzeciwia się rządowi zdaie się, iż wkrótce zostanie rozwiązaną.

P. Recacho wprowadzał po dwa razy dwoch nieznaiomych do Króla, zapewne ajentów policyynych z prowincyy. Ma teraz rzecz bydź o odwróceniu drugiego Bessierowskiego spisku.

Jenerał Longa, należący do stronnictwa Apostolskiey junty i mianowany przed kilku dniami Jenerałem kapitanem Arragonii, odebrał w dniu, w ktorym miał otrzymać napiśmie swoie mianowanie, rozkąz do wyiazdu z stolicy.

Z Rzymu d. 5 Lutego.

W dniu S. Maryi oczyszczenia znaydował się Oyciec S. na Mszy S. w kaplicy Syxtusa i sam nawet świece rozdawał. O istotnem iego zdrowiu zawsze ieszcze zachodzi niepe-

wność; twarz iego nie okazuie choroby, bo nawet przy naylepszem zdrowiu była blada, a tem mniey okoliczność, iż podczas nastałych po zimnie ciepłych wiosiennych dni nie przeieżdza się, bo iest zwyczay, iż wczasie karnawału nie pokazuią się publicznie Papieżę. Ale kiedy Opatrzność zachowała go do wiosny, tedy za nadeyściem miesiąca Maia odzyska pewnie zupełne zdrowie, zwłaszcza gdy na świeże powietrze do zamku Gandolfo wyiedzie.

Niemamy tu wcale autentycznych politycznych nowin; ale tem więcey obfituiemy w niepewne poczęści wieści, a z tych iest naycelnieyszą, iż Król Francuzki żenić się ma z Królewną Neapolitańską Karoliną, córką teraz panuiącego Króla, maiąca lat 20 Inni przeznaczaią Xiężniczkę Toskańską na Królową Francuzką. Daley głoszą, iż Cesarz Austryiacki ziedzie tey wiosny na kąpiele do Pizy, dla poratowania zdrowia swoiego. — Z dziennych nowin zasługuią następuiące na wspomnienie: Kardynał Benvenuti, znany iako nadzwyczayny delegat do prowincyy Maritima i Campagna, który wsławił się wytępieniem tamecznych rozboyników, a dawniey był audytorem w Polsce, wybrany został przez Oyca S. do zawiezienia nowemu Cesarzowi Rossyi Papiezkiego listu z powinszowaniem wstąpienia na tron, a Kardynał M rco, audytor do spraw duchownych Hiszpanii, rodem Hiszpan, otrzymał z Madrytu mianowanie na Prezesa rady Kastyliyskiey.

Z Londynu d 3 Marca.

Na posiedzeniu Izby wyższey Parlamentu dnia 28 Lutego Lordowie Teynham i Lauderdale, iako też Margr. Camden, wnieśli prośby od swych konstytuentów przeciw odmianie ustaw zbożowych. Lord King mowił za ich odmianą i przeciw niesprawiedliwości ustawy zabraniaiącey wprowadzenia zboża. — W Izbie niższey oświadczył Kanclerz skarbowy, iż bank przychylił się do widoków Ministrów, i podiął się wypożyczenia kwoty 3 mill. Fs. na towary. Jest także zamiarem Ministrow wnieść ieszcze na teraźnieyszych posiedzeniach o spłacenie bankowi znaczney ilości zaliczonych dawniey rządowi pieniędzy. P. Pearse (ieden z Dyrektorow banku) potwierdził oznaymienie Kanclerza skarbowego, i udzielił razem pocieszaiące zapewnienie, iż nawet takiey summy nie potrzeba dla zaradzenia potrzebie kraiu. — P. Tierney rzekł przy tey okazyi, iż wcale niezgadza się z widokami Ministrów i obstaie przy dawney swey propozycyi tyczacey się wydawania rewersów skarbowych. W teyże myśli mowił P. Burdett, i nalegał o wniesienie bilu względem doyścia przyczyny teraźnieyszey nędzy. Na wniosek P. Ellice, aby Izbie złożony był nowy rachunek kwoty wszystkich skarbowych rewersów, oświadczył się P. Tierney w długiey mowie przeciw Ministrom, że nic nie czynią dla zaradzenia teraźnieyszey nędzy w kraiu, ale spuszczaią się na bank. Ze wszystkich stron biegną do nich ludzie prosząc o pomoc, i przyznać potrzeba iż przyymuią ich grzecznie, ale oraz ozięble. "Nie możemy nic uczynić (mowią) ale powinniście to byli przewidzieć; lecz ieżeli przyymiecie naszą radę; niedaleko od nas mieszka bogaty człowiek, nasz przyiaciel, idzcie do niego, on was wesprzeć może. (Smiech) Damy wam polecaiący list do niego, i zobaczycie, czyli wam na wasze zastawy nie da pieniędzy. (Jeszcze większy śmiech.) Cóż na to powiada bank, gdy przychodzą do niego z takowym listem? Przykra to wprawdzie rzecz; ale nie trudniemy się podobnemi interessami. Słysząc to proszący, rzekli: to rzecz osobliwsza! Rząd nam powiedział, że podług waszego przywileiu obowiązanemi, iesteście pożyczać pieniędzy na

ustaw towarow. „ W takich okolicznościach radził P. Tierney, aby nie odstępować od zaratowania potrzebnych rewersami skarbowemi. — Kanclerz skarbowy usiłował w odpowiedzi na mowę P. Tierney, dowieść, iż rząd sam w teraźnieyszych okolicznościach nic zdziałać nie potrafi, i odwołał się do dawnieyszych przypadków w latach, 1822 i 1823 w ktorych właściciele gruntowi o 4 mill. Irlandyia o ieden, a plantownicy zachodnich Indyy o 5 mill. pożyczki w rewersach skarbowych prosili, i gdyby w owczas i żądane teraz 5 mill. uchwalono, tedy wypożyczonych byłoby w 4 latach 15 mill. Fs. wszakże i przy wydaniu rewersów skarbowych miałby zawsze bank wpływ. Zresztą nie trzeba wierzyć, jakoby Ministrowie nic nie robili i ręce założyli, są oni w gotowości do działania, skoro ich czynność użyteczną bydź może, lecz poczytuią za powinność pozostania przy teraźnieyszem swoim postępowaniu. Ze przykrego położenia kraiu nie taili, była tego potrzeba, aźeby przedsięwziąść dogodne środki; ztem wszystkiem nie zachodzi żadna obawa, skoro tylko dozwolonem będzie Ministrom postępować iak im obowiązek każe i nie będą im zawady czynione.

Na posiedzeniu teyże Izby dnia 1 Marca podanych znowu zostało kilkanaście prośb o zmianę zbożowych ustaw. P. Buxton wniosł od 72,000 osob miasta Londynu podpisaną prośbę o zupełne zniesienie niewoli Murzynow. Żalił się na niedokładne wykonanie gabinetowych rozkazow względem ulepszenia stanu Murzynow w Angielskich osadach i przytoczył n. p. Antigua, Dominiką, Grenadę i Bermudas, gdzie dotąd nic ieszcze niezrobiono. Pragnął wiedzieć zamiary rządu względem ważnego tego przedmiotu. Gdy na żądanie P. Canning prośba przeczytaną została, zabrał tenże głos i przyznawszy umiarkowanie wyrazów w prośbie, oświadczył: iż lubo iest tego mniemania, że niewola iako niezgodna z zasadami Religii chrześciiańskiey, zniesioną bydź powinna, należy iednak rozsądnie i zwolna w tey mierze postępować, aby wielorakiem interessom nie zaszkodzić. Murzyn powinien bydź do wolności i stosunków obywatelskiego towarzystwa usposobiony, i do tego usposobienia przyłożyć się chcę chętnie, ale bez pośpiechu. Rząd uczynił iuż do tego niektore kroki: w r. ieszcze 1823 posłane zostały uchwały Izby do osad, z wyraźnem zaleceniem osadniczem zgromadzeniom i gubernatorom, aby im zadość uczyniły, a gdy to niedostatecznie skutkowało, przedsięwziął rząd sam stanowcze środki i uskutecznienie ich władzy osadniczey poruczył. Wymienił posiadłości, w ktorych zalecone przez rząd ulepszenia poczyniono, iak n. p. przypuszczenie Murzynow za świadkow w sprawach sądowych, i naganiał Jamaikę, że nie chce przyiąć tego środka. Jest więc zamiarem rządu, gdy wzmiankowany wyżey krok należycie nieskutkował, zebrać razem wszystkie gabinetowe rozkazy i wezwać osadnicze ciała prawodawcze, aby oświadczyły, co z nich chcą przyiąć. Izba wyższa wezwaną także bydź ma do zatwierdzenia tego środka, co dawniey zaniedbanem zostało. — Na zapytanie P. Brougham odpowiedział P. Canning, że świadectwa niewolnikow prawnie przyięte zostały na St. Vincent, St. Kitts (Christoph) i Grenadzie. Uwolnienie i zakaz rozdzielania rodzin dopioro na iedney osadzie zaprowadzone zostały. W karach nastąpiły złagodzenia na Tabago, St. Vincent, St. Kitts i Grenadzie. P. Brougham mówił iż Parlament niezwłocznie przedsięwziąść w tey mierze musi stanowcze środki, gdyż nie ma nadziei, aby osadnicze prawodawcze władze do tego się przychyliły, poczem P. Can-

ning proponował, aby postanowienia Izby r. 1823 względem niewoli Murzynow wyższey Izbie do rozważenia udzielonemi zostały.

Na posiedzeniu d. 2 Marca złożył P. Brougham podpisaną od 17,000 mieszkańców Edinburga prośbę przeciw niewoli Murzynow, i drugą od garncarskiego powiatu Staffordshire o uchylenie ustaw zbożowych, ktore P. Hume popierał. Wniosek P. Denman, aby Izba oświadczyła swoie nieukontentowania z powodu stracenia na Jamaice 8 niewolnikow za rzekomy bunt, dał powod do długich sporow, i nakoniec wniosek większością 103 głosow przeciw 63 odrzucony został. P. Canning iednak, ktory na samem ostatku mowił, wniosł, aby Parlament oświadczył, iż w przełożonych mu aktach o śledztwie przeciw niewolnikom na Jamaice, nowy upatruie dowod, iak wielkie nieszczęścia przywiązane są do stanu niewoli i iak stosowne są iego postanowienia z r. 1823 względem postępowania z niewolnikami, co iednomyślnie przyiętem zostało.

Lord Combermere obiął d. 12 Paździer nika naczelne dowodztwo w wschodnich Indyiach.

W Kalkucie zachodziła niemała obawa z powodu uzbraiań wielu kraiowych naczelnikow w połnocney i zachodniey części połwyspu, i rząd posłał dwoch cywilnych urzędnikow do Prome dła przyspieszenia zawarcia pokoiu z Birmanami, ażeby zabezpieczyć się przeciw nadciągaiącey burzy.

— Dnia 4. —

J. K. M. zaczena się mieć cokolwiek lepiey.

Nagły odiazd Ambassadora Rossyyskiego Hr. Lieven, sprawił tu nieiakie wrażenie. D. b. m. rano nadbiegł do niego goniec z pismem z Petersburga, poczem udał się zaraz do P. Canning, z ktorym długo rozmawiał, a wczoray przed godziną 1wszą opuścił Londyn, udaiąc się przez Berlin do Petersburga.

Lord King zapowiedział we środę w Izbie wyższey, iż wniesie z 40,000 podpisami prośbę od miasta Manszestru o zniesienie ustaw zbożowych, iakoż wniosł ią nazaiutrz i tą razą mocniey iak kiedy indziey mowił bez doznania oporu. — P. Whitmore w Izbie niższey odłożył swoy wniosek przeciw zbożowem ustawom do 18 Kwietnia.

Słychać, iż bank wypożyczać będzie pieniędzy nietylko na towary, ale i na osobiste bezpieczeństwo. Deputacya od stanu kupieckiego w Manszestrze oświadczyła bankowi, iż summa 500,000 Fs. dostateczną będzie na wsparcie tamecznych rękodzielnikow, Glasgow żąda tylko 300,000 Fs. a Liwerpool ieszcze się nieoświadczyło. — Zamiast spodziewanych wielu bankructw, zaczęto wczoray wypłacać wexle, ktorem termin upłynął. Dziś przypada ich więcey do zapłacenia, co ieżeli nastąpi, ożyie ufność publiczna.

W massie Goldsmidta i kompanii okazać się miało mimo ogromnych strat, 140,000 Fs. nadwyżki nad długi, to iest ieżeli wysłane do obcych części świata towary zpieniężone zostaną.

Przez Amerykański okręt Katarzyna, ktory d. 19 Października z Batawii odpłynął, nadeszła wiadomość, iż położenie tey osady nie iest naylepsze. Liczba woysk Europeyskich nie iest wielka; powstanie rozszerza się w wszystkich kierunkach i uprawa gruntow zupełnie ustała.

DODATEK
DO N.ro 24.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 22 MARCA 1826 ROKU WE ŚRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na O° R.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Marzec	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 3, 398	+ 0. 8	100	Połud: Zach: Moc:	Pochmurno	W nocy wicher
12	„ 4, 210	+ 0. 4	75	„ „	Słońce z Chmur:	o godz: 7 Snieg.
18. 3	„ 5, 534	+ 0. 7	66	„ „	„	o w 1/2 5 Snieg.
9	„ 7, 311	— 2. 5	93	„ Słaby	Pogoda	
7	27 7, 451	— 3. 6	95	Połud: Ws: Słaby	Pogoda	
19. 12	„ 6, 678	+ 1. 6	75	„ „	„	
3	„ 6, 110	+ 2. 3	75	„ „	„	
9	„ 5, 043	+ 0. 2	90	„ „	„	
7	27 3, 407	+ 0. 4	92	Połud: Ws: Słaby	Pogoda	
20. 12	„ 4, 655	+ 4. 0	75	„ „	„	
3	„ 4, 700	+ 4. 8	74	„ „	„	
9	„ 5, 031	+ 1. 7	92	„ „	Chmury	

Max: Weisse, Dyrek: Obs.

— *Z Krakowa.* —

TOWARZYSTWO DOBROCZYNNOŚCI
Wolnego Miasta Krakowa.

Przyjemny dopełnia obowiązek w oświadczeniu winney wdzięczności Hrabiankom Grodzickiey i Wielhorskiey, które do wysokiego stopnia posunięty talent śpiewów, raczyły na Koncercie przez Przyiaciół Muzyki w dniu 13 b. m. danym, na zasiłek nędzy w Domu Schronienia Ubogich przytułek maiącey gościwie poświęcić, przez co fundusz po odtrą-

Życzących trzymać Gazetę Krakowską od 1go Kwietnia r. b. uprasza iey Redakcyia nayuprzeymiey o wczesne się zgłaszanie.

ceniu kosztów w ilości Złp. 861 gr. 12 powiększony został. Niemniey do należącego się podziękowania m ią prawo PP. Teichman śpiewem, i Napoleon Wysocki sztuką umieiętności grania na Piano-forte zdolni podobać się słuchaczom i znawcom, a Towarzystwo Przyiacioł Muzyki corocznie niezapominaiące, o pomnożeniu dla Sierot i Ubogich zasiłku, w własnym swoim czynie zadowolnionym zostawszy, chlubną i długo pamiętną od Publiczności, i Towarzystwa Dobroczynności uzyskało sławę.

Z Wiednia d. 15 Marca.

Nayiaśnieyszy nasz Cesarz zachorował w nocy z d. 9 na 10 b. m. na zapalaiącą gorączkę, przeciw którey użyto zaraz stosownych lekarstw, ktore lubo sprawiły nieiaką ulgę, niebezpieczeństwa iednak nie zmnieyszały, dopóki w dniu piątym choroby nie nastąpił zbawienny pot, ktory zupełnie oddalił niebezpieczeństwo i przyłożył się do ukończenia J. C. K. Mci choroby. Od d. 15 zaprzestano więc wydawać doniesień o chorobie Monarchy.

Z Berlina d. 14 Marca.

Nayiaśnieyszy Krol udzielił d. 11 b. m. Hr. Luxburg wstępne posłuchanie i z rąk iego odebrał wierzytelny list iako nadzwyczaynego Posła i pełnomocnego Ministra N. Króla Bawarskiego.

Ces. Rossyyski Jenerał piechoty, nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister przy Dworze Angielskim Hr. Lieven, przybył tu wczoray, a dziś odiechał do Petersburga.

Od brzegów niższey Elby d 10 Marca.

Gazeta Hanowerska zawiera co następuie: „Przez zawarty między Brazyliią i Portugaliią traktat uznaiący niepodległość Cesarstwa Brazyliyskiego, poszły za tym przykładem i inne Mocarstwa przez przyięcie posłów tego Cesarstwa, co i Hanower iuż uczynił. „

Z Chrystianii piszą, że zaciągniona przez bankierski Dom braci Benecke pożyczka dla kraiu zupełnie iuż spłaconą została, a zatem dyrekcyia tego długo iest zniesioną. Ludność Chrystianii wynosiła w r. z. dusz 19,600.

Z Minchen d. 5 Marca.

Wczoray w wieczor NN. Królestwo przyymowali w apartamentach Królowey Damy Dworskie i mieyskie, a naprzod małżonki posłow i cudzoziemcow, potem Damy, które maią przystęp do Dworu i nakoniec Damy mieyskie. Wszystkie Damy miały na sobie czarne Dworskie płaszcze.

Z Weymaru d. 1 Marca.

D. 26 z. m. z rana Marszałek kraiu Riedesel, Baron na Eisenbach i wszyscy deputowani od Stanów zebrali się w zwyczayney sali w pałacu Wittbum. Około godziny 11 doniesiono o przybyciu członkow Ministeryium Wielkiego Xcia. Marszałek wyszedł przeciw nim i weszli potem do sali. Gdy zaięli, rownie iak deputowani mieysca swoie, Minister stanu, Baron Fritsch, oświadczył, iż J. Krolewicowska Mość W. Xżę postanowił stosownie do §. 71 Konstytucyi teraźnieyszy Seym iako dalszy ciąg Seymu 1823 roku przez kommissyią otworzyć, i wezwał taynego Referendarza P. Conta do odczytania naywyższego Kommissorium i propozycyy. Poczem Baron Fritsch ogłosił Seym za otworzony. Po nastąpionem ogłoszeniu udali się deputowani do sali swych posiedzeń i przystąpili zaraz do obioru Marszałka, ktory większością 26 głosow przeciw 3 padł na Barona Riedesel na Eisenbach. Potem oświadczy-

ło wielu deputowanych życzenie, aby obranemu Marszałkowi udzielona była ta godność na całe życie, co §. 58 konstytucyi dozwala. Przy odczytaniu taynych kresek, okazało się 20 głosow przeciw 9 za obraniem na całe życie. Nakoniec przystąpiono do obrania sekretarzow, a na posiedzeniu d. 27 obrano wydziały.

Z Sztokolmu d 20 Lutego.

Słychać, iż komitet pod przewodnictwem Krolewica Następcy tronu zatrudni się nowem urządzeniem siły morskiey, ponieważ ułożone przed 18 miesiącami nie odpowiada celowi, i ma bydź oraz rozwiązane wielkie pytanie: czyli do obrony Szwecyi od morza dostateczną będzie podbrzezna flotta lub czyli dla większego bezpieczeństwa należy daley łożyć koszta na budowę i utrzymywanie woiennych okrętow, fregat, i t. d.

Kanały, ktore przerwanie Limfijord w Jutlandyi poczynione zostały, tak dalece woda wydrążyła, iż myśleć niemożna o połączeniu znowu tego języka ziemi. Znaczna część kraiu stała się przez zalew morza na tę zimę nieużyteczną.

Z Zante d 30 Stycznia:

Na około nas panuie zupełna cisza. Reschyd Basza, ktory obozuie w okolicy Angelo-Castro, myśli tylko o zapewnieniu sobie dowozu żywności i potrzeb woiennych, ale nie o zdobyciu Missolongi, ponieważ mu zbywa na siłach. Nie odważa się także iak dawniey w Arta zimować, ponieważ obawiać się musi, aby go tam stryczek lub sztylet ktorego z Kapidy-Baschow niespotkał. Ibrahimowi Baszy i woysku iego zdaie się, iż bardzo zimno dokucza. Kapitan Basza stoi z flottą swoią na kotwicach przed Lepanto. Turcy czynią więc tylko obroty w przychylnych im gazetach. Pewni ajenci staraią się ich uspokoić i cieszą, że Rossyia nie przedsięweźmie woyny. Instrukcyie byłego Angielskiego Posła w Stambule, Lorda Strangford, dążyły tylko do nalegania o cofnienie woysk Tureckich z Multan i Wołoszczyzny, aby Gabinetowi Petersburgskiemu odiąć powód do woyny. Poźniey zapewne będzie rzecz o poiednaniu Turków z Grekami; tymczasem Turcy czynić muszą przygotowania do szóstey kampanii przeciw Grekom. Kilkunastu mieszkańców wysp Jońskich wykupili znaczną liczbę niewolników chrześciiańskich, ktorych niedawno w Prewesie sprzedano.

Opłata od przewozu morzem znacznie zdrożała. Tuteyszy ajent Baszy Egipskiego Cokino, stara się wszystkiemi sposobami uiąć kapitanów obcych okrętów, aby ile możności naytaniey naiął ich okręty.

Towarzystwo Przyiaciol Muzyki w Krakowie.

Zawiadomia szanowne Członki i prześwietną Publiczność, iż d. 24 Marca r. b. w wielki Piątek w Kościele S. Anny przy Grobie Zbawiciela o godzinie 5 w wieczór, wykona wielką żałobną Muzykę.

Dnia 20 i 21 Marca 1825 r.
Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.		2.		3.		4.	
Korzec	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
— Pszenicy	11	10	10	—	9	15	8	—
— Żyta	7	20	7	15	7	—	6	15
— Jęczmienia	5	20	5	—	4	15	4	—
— Owsa	5	—	4	18	4	12	4	—
— Jagieł	18	—	17	—	16	—	15	—
— Grochu	7	—	6	15	6	—	5	51
— Rzepaku	14	—	13	15	13	—	12	15

W Gdańsku dnia 13 Marca.

	Łaszt 30 Korcy		wynoszący	
Pszenicy	od Złp.	480	do	540.
Żyta	— —	318	—	330.
Jęczmienia	— —	276	—	300.
Owsa	— —	130	—	210.
Grochu	— —	270	—	305.

LOTERYIA KRAIOWA

W 182 Ciągnieniu dnia 22go Marca r. 1826 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

09. [illegible]. 26. 90. 76.

Przyszłe 183 Ciągnienie dnia 29go Marca r. b. przypada.

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.

Podaie do publiczney wiadomości, iż w dniach 1szym 6tym i 31szym Miesiąca Maja r. b. iako terminie ostatecznym w Domu Władz Rządowych przy Grodzkiey Ulicy Nr. 106 w biorze Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu odbywać się będzie licytacyia w kupnego na Folwark w Cieszkowicach w Państwie Jaworznieckim, a na Woytostwo w Rybny w Państwie Czernichowskim położone, przez Kommissyią Włościańską na wieczną dzierżawę czyli Erbpacht urządzone. O Warunkach licytacyi, o cenie w kupnego i Kanonu rocznego opłacać się maiącego, chęć licytować maiący każdego czasu w Kommissyi Włościańskiey dowiedzieć się mogą. — W Krakowie dnia 16 Marca 1826 r.

Bartl.
Gadomski, S. W.

Prezes Sądu Appellacyinego Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Stósownie do przepisow Art: 118 Kod: Cywiln: podaie ninieyszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał Iwszey Instancyi kraiu tuteyszego, na domaganie się P. Franciszka Dąbrowskiego Obywatela Miastą Wolnego, wydał w dniu 19 Grudnia 1822 r. wyrok przedstanowczy, którym śledzenie nieobecności Jozefa Rychtera, od lat czterech żadney o sobie wiadomości niedaiącego, Sądowi Pokoiu Miasta Krakowa Wydziału I. poleconem zostało.
W Krakowie dnia 23 Lutego 1826 roku.

Nikorowicz.
Raubach, Sekr: Są: Ap.

W dniu 24 Marca r. b. odbędzie się w Kancelaryi dominikalney w Tenczynku licytacyia na wydzierżawienie Oberży w Krzeszowicach na rok ieden od 1go Maia r. 1826. Życzący sobie dzierżawy zechcą się zaopatrzyć w Wadyum. Punkta do kontraktu będą te same, iakie były dotąd.

Właściciel źrodła mineralney kwaśney Szczawnickiey wody, Jan Kutsera, uwiadomić Prześwietną Publiczność, iż rzeczona woda nie podlega więcey zepsuciu, gdyż wzgorek nad źrodłem leżący, z ktorego woda deszczowa spadała do źrodła, pokryty został dachem, a woda deszczowa odchodzi z niego w bok rynnami, tak iż mimo naywiększych ulewow więcey do źrodła nie wpada, i woda kwaśna nie będąc deszczową roztrważana, zostaie w zupełney swey mocy. Zyczeniem niemniey iest właściciela źrodła mineralney tey wody, aby potrzebuiący takowey wprost do niego się udawali, zapewniaiąc z swey strony, że wczasie naypięknieyszey pogody przysposobi iey zapas, i każdy bydź może pewnym, iż dostanie dobrey wody.